

ВІЙСЬКОВЕ

Присягли на вірність Україні

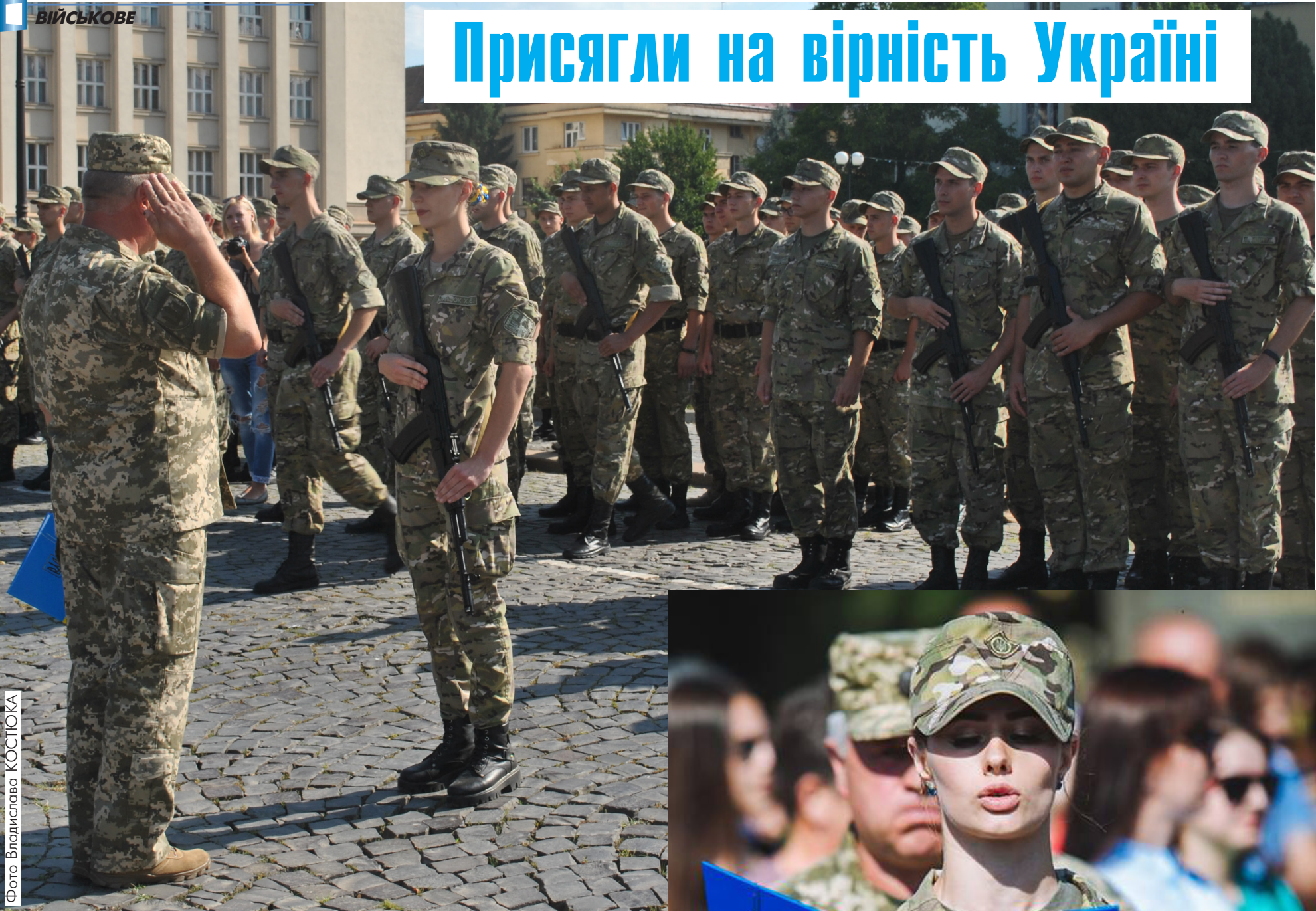

Фото Владислава КОСТЮКА

Найпатріотичніший підрозділ альма-матер завершив літній сезон випускних в УжНУ.

...У військовій формі замість академічного вбрання, із автоматами в руках, дівчата — без вечірніх зачісок, але із жовто-блакитними стрічками у волоссі. В Ужгороді, на площі Народній, склали присягу 109 хлопців і 27 юнок, які впродовж двох років навчалися на кафедрі військової підготовки. Зі знаменною подією молодь вітали викладачі, рідні, друзі, молодші колеги.

Першим слово мав ректор Володимир Смоланка, котрий висловив упевненість: на випускників чекає світле майбутнє, адже вони озброєні знаннями, сповнені енергії, патріотично налаштовані й готові працювати на благо Батьківщини.

Олеся Гапак подякувала наставникам за працю, а її мама звернулася до присутніх від імені батьків.

Відтак представники п'яти взводів за чергою склали присягу на вірність Україні. Потім курсанти благословили священнослужитель, і молодь пройшла урочистим маршем.

Насамкінець випускники зробили чимало фотографій, щоб запам'ятати визначний день, та підкинули... військові кашкети.

Зовні молоді офіцери виглядали серйозними, як і годиться представникам відповідної професії. Наша газета поцікавилася у військовиків, які емоції переживали їх, винуватців свята.

Василь Панкулич зазначив: «Присяга відбулася на «ура», хоч було доволі спекотно, та майбутнім офіцерам погодні умови — не завада. У цьому переконалися й під час навчання. Найбільше запам'яталися військовий збір, життя в казармі, перші наряд і стройова підготовка, стрільби на полігоні. Узагалі здобув чимало практичних навичок, більше дізнався про структуру Збройних Сил України, знайшов нових товаришів.

Своєю чергою, Василина Манівчук (див. на фото праворуч), яка під час навчання була помічницею завідувача підрозділу ВП, розповіла: «На кафедрі вступила разом із подругою, маємо багато спільного, збігаються й погляди на майбутнє. Сім'я підтримала моє рішення, до того ж тато — колишній працівник військової структури. Навчання виявилось цікавим, переповнювали неймовірні емоції під час стрільб на полігоні. Спершу хотіла здобути спеціальність розвідника, але дівчат туди не беруть, тож обрала фах військового психолога. Рекомендую вступати на кафедру тим, хто хоче пов'язати життя з військовою справою, працювати в поліції, СБУ, державній прикордонній службі та інших силових структурах».

У вересні представникам уже другого випуску кафедри військової підготовки Ужгородського національного університету присвоюють звання молодших лейтенантів запасу. Хай щастить!

Ольга БРАЙЛАН,
«Погляд».

Фото Сергія ДЕНИСЕНКА

ДЕНЬ ЗНАНЬ

Збагатити скарбницю...

Університети знову наповнюються студентами, котрі приходять із новими силами, аби здобувати знання, практичні навички, досвід... Учораших школярів записують до лав здобувачів фаху, котрі вже починають відчувати відповідальність, зокрема, за вибір своєї професії. Викладачі готуються до нелегкої праці, запасаячись натхненням та терпінням. Уже за кілька днів — 1 Вересня.

Літо промайнуло, наче день. З одного боку, сумно, з іншого — попереду зустріч з улюбленими наставниками й друзями, нові цікаві дисципліни, а отже, змога вдосконалитися, збагатити свою скарбницю знань. Крім того, в університеті ми вчимося жити: розуміти красу, правильно спілкувати-

ся з людьми, розвивати таланти. Для першокурсників День знань є початком самостійності, а для бакалаврів та магістрів — вагогим кроком до здобуття нових вершин. ...Згадую день, коли сама стала студенткою. Ранок, 8.00, приходжу до головного корпусу, де зібралось чимало юнок та хлопців. Не розумію, що до чого, куди йти. І тут підходить знайома дівчина — моя нинішня однокурсниця Марина. Згодом разом подаємося шукати аудиторію, де тривала

ознайомлювальна лекція. Спочатку всі виявляли деяку настороженість, а після завершення першого заняття дружно познайомилися. Це було чудово! Такі емоції словами складно передати... Увечері ми зібралися знову, на святковому концерті. Захоплені заходи, практичні заняття, блукання коридорами в пошуках потрібної аудиторії — ось вони, будні здобувачів фаху. Хоч, звісно, на студентському шляху трапляється й чимало труднощів, та їх легко долати, коли розумієш: саме таким є справжній поступ. Тож зичу всім студентам, а особливо першокурсникам, завжди рухатися вперед, з ентузіазмом та усвідомленням необхідності сумлінно опановувати спеціфіку своєї професії. Викладачам бажаю сил, наснаги й далі виховувати молоде покоління конкурентоспроможних фахівців та свідомих громадян нашої держави.

Ольга ГОНАК,
студентка відділення журналістики.

Кобзар до Ужгорода йде

ВИСТАВКОВЕ

М.Костомаров писав: Його «муза зірвала покрови, що закривали від нас життя народу». С.Кримський називав цього діяча «творчим генієм, унікальним уособленням українського народу...», а І.Франко — «велетнем у царстві духа». І справді, таким він є, бо він — Тарас Шевченко.

Як зазначає краєзнавець Й.Долинич, «яскраві твори Великого Кобзаря стали проникати у Карпатський край уже в середині XIX ст. і відтоді дедалі ширше популяризуватися не тільки серед інтелігенції, але й простих трудівників». Цього ж місяця численні відвідувачі могли насолоджуватися спогляданням портретів вітчизняного Пророка і його окремих висловів, які постали в атріумі Закарпатської обласної державної адміністрації у вигляді... вишивки. Унікальна виставка об'єднала 74 полотна. Останні з'явилися завдяки зусиллям 78 творців (77 майстринь та 1 такого умільця) із Полтавської області й Черкащини (Канева).

Відкриваючи експозицію, заступник голови Закарпатської ОДА Ярослав Галас зазначив: наш край у всі часи шанобливо ставився до Т.Шевченка, а маючи багаті традиції вишивки, радо підтримав пропозицію організаторів щодо проведення запропонованого заходу. До речі, «Образ і Слово Кобзаря у вишивці» ініціювало Полтавське відділення ВГО Союзу українок, а підтримали як загальноукраїнська організація СУ, так і місцевий, Закарпатський, її осередок, а також Закарпатське крайове Товариство політичних в'язнів і репресованих, Закарпатська ОДА, Закарпатська обласна рада, Ужгородська міська рада.

Катерина Калініченко, презентуючи проект, наголосила: автором усіх розробок став Григорій Кисіль. На жаль, помер незадовго до реалізації задуму, та його портрет теж представили на виставці. А після створення книжки таких портретів і афоризмів з'явився задум вишити ці роботи. І ось вони, побувавши в половині областей України, дісталися Закарпаття.

Перед відкриттям експозиції лунали вірші й пісні на слова Т.Шевченка. Кожен охочий міг

приєднатися до вишивки під символічною назвою «Україна нас єднає», що вже більш ніж півтора десятка разів побувала на буремному Сході України.

Результатами проекту в рамках організованої виставки жителі й гості Закарпаття могли втішатися три дні. Відрадно, що серед присутніх за цей час в атріумі доводилося бачити й викладачів та студентів УжНУ. Перші ще й узяли безпосередню участь у відкритті заходу або ж допомагали в його організації. До речі, під час урочистостей лунав вірш Юрія Шкробинця «Кобзар до Ужгорода йде». Невипадково. Адже в цій поезії є такі рядки:

*Щоб добросердні, а не злі,
Щоб гідні гідних обнімати
Ходили тут і син, і мати,
І люди, люди на землі!*

*Щоб тут віками пісня-птаха
Вістила весни — не руїни,
Лунала мова України
Й не мерла на живих устах!*
Саме таку місію виконала й вищеназвана виставка вишивки.

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

ВІТАЄМО

Зі святами Прапора, Незалежності та ПершOVERеснем!

Уже так повелось, що серпень багатий на свята. Притому вони вагомого державного значення. І фактично пов'язані між собою. Приємно констатувати: альма-матер пододала ще один рік-сходник свого життя: укротре випустила нових фахівців, удосконалилася (традиційно влітку здійснюємо ремонтні роботи, закуповуємо меблі та обладнання), зустріла цікавих гостей, улаштувала півнавальні заходи, розширила горизонти, зокрема, міжнародної співпраці, зрештою, збагатилася новими студентами. Тож ми — у всеготовності до початку чергового навчального року. А ще — у пост-та передсвятковому настрою: кілька днів тому відзначили День Державного Прапора України та свято Незалежності. Для того, щоб ці важливі для країни дати й далі усвідомлено пошанували, Ужгородський національний університет, власне, і готує молоде покоління: не просто спеціалістів із певної галузі, а особистостей, здатних відповідати вимогам часу. І День знань що наближається, знаменує новий початок виконання відповідної місії. Усім здоров'я, сил та натхнення працювати й далі на благо альма-матер та України загалом!

Володимир СМОЛАНКА,
ректор УжНУ.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ

Дещо з підсумкового...

Під час вступної кампанії-2018 до Ужгородського національного університету надійшло понад 15000 заяв від абітурієнтів усіх категорій.

Інформацію оприлюднила Приймальна комісія на офіційному сайті вишу 27 липня, наступного дня після завершення прийому документів.

Від охочих вступати на бакалаврат надійшло близько 8800 заяв (із них понад 7000 — на денну форму навчання).

Найпопулярнішими для абітурієнтів на базі ПЗСО виявилися такі факультети: медичний, історії та міжнародних відносин, іноземної філології, юридичний, здоров'я та фізичного виховання.

Топ-15 спеціальностей, які обирали вступники: «Медицина» — 530 заяв, «Право» — 404, «Фармація, промислова фармація» — 351, «Філологія» (спеціалізація «Германські мови та літератури» (переклад включно), перша — англійська, освітня програма «Англійська мова та література. Переклад») — 351, «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» — 237, «Історія та археологія» — 233, «Стоматологія» — 230. Серед спеціальностей, на які подали понад 150 заяв: «Інженерія програмного забезпечення» — 187, «Географія» — 187, «Середня освіта» (спеціалізація «Історія») — 185, «Середня освіта» (спеціалізація «Мова і література»), освітня програма «Англійська мова і література. Зарубіжна література» — 180, «Філологія» (спеціалізація «Прикладна лінгвістика») — 168, «Міжнародне право» — 165, «Біологія» — 157, «Спеціальна освіта» (освітня програма «Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини») — 154.

До магістратури подали понад 5600 заяв (3600 — на денну форму навчання, 2000 — на заочну). Як зазначив заступник відповідального секретаря Приймальної комісії Ярослав Агій, додатковий прийом заяв та документів для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за всіма формами навчання на основі здобутого ступеня вищої освіти або ОКР спеціаліста відбувається 1-15 вересня, а вступні випробування розпочнуться з 16 вересня. Але вже приємно констатувати, що, до прикладу, на юридичному факультеті обсяг державного замовлення магістратури виконано на 100 відсотків. Більшість зі вступників-правників показали високий рівень підготовки під час єдиного фахового випробування. До природничо-гуманітарного

коледжу УжНУ надійшло близько 640 заяв. Відрадно, що щогорічна вступна кампанія, за словами відповідального секретаря Приймальної комісії Петра Горвата, — одна з найуспішніших за всю історію підрозділу. Станом на 15 серпня до ПКГ зараховано 311 вступників (148 — за держзамовленням, 163 — на контрактну форму навчання).

Зарахування до аспірантури відбується до 14 вересня. Випробування для перехресного вступу заплановане на 31 серпня, філософію складатимуть 3-4 вересня, іноземні мови — 5 вересня, спецпредмет — 7 вересня. Про це інформував проректор із наукової роботи УжНУ Ігор Студеняк під час одного із засідань Приймальної комісії нашого вишу.

Крім того, як повідомляв Приймальна комісія, із 1 вересня розпочнеться додатковий прийом заяв і документів для вступу: — на 1 курс для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти за заочною формою навчання;

— на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста на заочну форму навчання для здобуття ОС «Бакалавр»;

— для здобуття ступеня магістра за всіма формами навчання на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. При цьому за спеціальностями галузей знань 03 «Гуманітарні науки» (крім спеціальності 035 «Філологія»), 05 «Соціальні та поведінкові науки», 06 «Журналістика», 08 «Право», 24 «Сфера обслуговування», 29 «Міжнародні відносини» використовуються результати єдиного фахового вступного випробування та/або єдиного вступного іспиту;

— за ступенем бакалавра осіб, які здобули ступінь бакалавра, магістра або ОКР спеціаліста (друга чи наступна вища освіта); — за ступенем бакалавра (магістра) осіб, які здобувають такий самий або вищий ступінь не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Слід зауважити: до 30 вересня триватиме додаткове зарахування вступників на основі ПЗСО, допущених до конкурсного відбору або рекомендованих до зарахування, за рахунок цільових пільгових державних кредитів чи за кошти фізичних і юридичних осіб. Також до вищевказаного терміну зараховуватимуть абітурієнтів на основі здобутого ступеня (ОКР), допущених до конкурсного відбору або рекомендованих до зарахування за кошти фізичних та юридичних осіб.

Інф. «Погляд».

АКЦЕНТИ МІСЯЦЯ

За Незалежність – уподобайку та усміхайлик!

Ми, українці, іноді гріємо чужа, або якомога швидше засвоїти модні слова й інтегруватися у світову спільноту, водночас самі ж нерідко в горді в вузол зав'язуємо власну ідентичність...

Так, у соцмережах ставимо «лайки» замість «уподобайок»; надсилаємо «смайли», маючи на увазі «усміхайликів»; слухаємо «кавери», а не «переспіви»; «букросинг» цікавіший за «книгообмін», нам більше смакує «чизкейк», ніж «сирник», говоримо «фейки» на «побреженьки»; дотримуємося «дедлайнів» (а могли б «реченців»). Тоді ж звідкись береться комплекс меншовартості... Ну а коли хочемо почуватися в Бога за пазухою, слід згадати, що маємо як із рога достатку своїх приводів (і милозвучних слів!), аби пишати власною національною ідентичністю.

...Моя країно, ставлю тобі велику вподобайку за те, що виплекала досвідом століть солов'їну мову. Сек-

ретний код, який по-справжньому розуміють тільки ті громадяни, котрі всім серцем відчувають себе українцями. Ну а тим, хто хоче «похвастатися» своїм «язиком» на нашій території, звісно, дифирамбів не співатимемо. Хай кожен обирає, що кому милозвучніше. Звісно, усі мови важливі і їх варто вчити. Тільки аби не було, як писав Тарас Шевченко: «І Коллара читає // З усієї сили, // І Шафарика, і Ганка, // І в слав'янофілі // Так і претесь... І всі мови // Слав'янського люду — // Всі знає. А своєї // Дастьбі... Колись будемо». Рідне слово — як у Ліни Костенко — «...це ж природньо, бо «своє» — ти серцем розумієш, // Душею відчуваєш, що ж подієш? // Хіба це не дар, коли є своя мова, яка робить нас по-своєму унікальними?!»

Я готова повсюди ставити усміхайлики тобі, моя Батьківщино, за можливість належати до українського менталітету: почуватися вплетено завдяки індивідуалізму; дбати про духовність через високий рівень релігійності; бути відданими роботі, адже нам притаманна любов до

сакралізованої землі; емоційність (ми ж обираємо «сродну працю», за Григорієм Сковородою, саме внутрішніми відчуттями); чуттєвість, бо здатні безкорисливо допомагати, співчувати; оптимізм, адже навчилися знаходити можливості там, де їх немає, та й наш народ віками ставили на коліна, проте голови він так і ні перед ким не схилюв...

Спасибі, Україно, що маю талановитих, відданих братів і сестер, котрі без упину доводять світові твою автентичність та право бути самостійною. Зокрема, переспіви старих народних композицій і світових хітів нашими співвітчизниками здатні викликати численні перегляди та овації й за межами країни. Бальзамом наповнюється душа, коли чую в транспорті, магазинах чи кав'ярнях українську музику (знову ж: я не проти іноземної, однак пишаюся, що в нас чимало своєї якісної продукції).

Та й узагалі української культурної спадщини — хоч греблю гати. І літератури зокрема! Скажете, вона плаксива, песимістич-

на? Читаючи тексти зі «шкільної програми» я думала так само. Та згодом переконалася: є й чимало оптимістичних книжок, особливо сучасних! А якщо колись тексти завершувалися нещасливо, то такі ж були реалії... І знати про них потрібно. Хоч ту «шкільну програму» я б дещо все ж переформатувала, додавши більше позитивної літератури. Оскільки нині розвинений книгообмін (явище, коли, прочитавши книжку, залишаєте її в громадському місці), то простір збагачення стає ще потужнішим...

Крім того, українці настільки сучасні, що почуватися за кордоном можуть і вдома. Скажімо, чимало закладів харчування пропонують екзотичну їжу чи ж просто наші страви називають по-іноземному. «Чизкейк» ви знайдете в більшості меню (чи то стравосписах), а ось сирник?.. Утім, дякую своїй державі, що можу насолоджуватися коржем із відповідною начинкою, який випікають українські господині. Своє завжди є найсмачнішим.

Ми — цікава нація! Поширену неправдиву інформацію називаємо «фейком», а сусідські балачки — «побреженьками». Останнє слово, як на мене, універсальне. Дивно сказати: «сусідські фейки», а ось політичні чи інші побреженьки звучать цілком правдиво.

І насамкінець: ми звикли працювати чесно, сумлінно й дотримуючись реченців. Та з не меншою філігранністю постійно плакаємо в серцях любов до Батьківщини. Вона, звісно, не ідеальна: бідність, обман із боку «високої» влади, і завжди повна свобода... Але ж ми продовжуємо душі не чути у своїх батьках, навіть коли вони не здатні купити нам авто чи квартиру, коли їх хтось обводить навколо пальця чи не дозволяє висловитись. А Україна — та сама Ненька, тільки масштабніша. І вона терпить наші огриги, бо ми ж теж не бездоганні. Батьківщина любить нас. Щонайменше тому, що вже 27-ий рік дарує Незалежність...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ПРОБЛЕМНЕ

«Відклади на завтра те, що можна зробити сьогодні», — так перифразувати відоме народне прислів'я, мабуть, бодай раз у житті дозволяв собі кожен. Однак є люди, для яких зволікання справ, — стиль життя. Осіб, котрі мають схильність робити все в останній момент, психологи називають прокрастинаторами, а відповідне явище — прокрастинацією (від лат. pro — для, rastinus — завтрашний).

ПРОКРАСТИНАЦІЯ — ЗВИЧКА СВИДОМО ВІДКЛАДАТИ СПРАВИ

Варто зазначити: тривога — ключовий «симптом» прокрастинаторів, тобто людина усвідомлює важливість праці, хвилюється через недіяння, але не може змусити себе виконати основну справу, шукаючи додаткові. До прикладу, знайома розповіла: усе-таки сіла за комп'ютер, аби зробити реферат, захотіла чаю, випила, помила кружку, побачила брудний посуд, помила і його, почала наводити лад у домі, поговорила телефоном, незвучала, як настав вечір, і вже не до навчання...

Викладач кафедри психології УжНУ Олександра Цигика коментує: «Чому є люди, котрі часто відкладають усе на потім? Відповідь може бути багато... Ви напевне чули вислів: «Звички формують характер». Спочатку це просто погана звичка, яка з часом може стати рисою характеру, а далі й способом життя. Думаю, особам, які звикли зволікати зі справами, не вистачає дисциплінованості, такі люди не застосовують вольового зусилля, щоб виконувати все вчасно».

Роберт Лейн у книжці «Зараз або ніколи» назвав прокрастинацію «хворобою сучасності». Так, за статистикою, 20% людства — хронічні прокрастинатори (liferules.com.ua). Джозеф Феррарі, професор психології університету Де Поля (США), виокремив три типи індивідів, котрі відкладають справи: «шукач пригод» — отримує адреналін, коли виконує завдання в останній момент; нерішучий перфекціоніст; той, хто прагне уникнути оцінки результатів роботи (habr.com).

Крім того, окрема форма прокрастинації, за якої виконання завдання не розпочато, бо, здається, до дедлайну (реченця) залишилося ще чимало часу, називається синдромом студента, адже багатьом здобувачам фаху притаманна описана манера поведінки (iisit.org). І справді, опитування серед 160 юнаків і дівчат Ужгородського національного університету засвідчило: звичку відкладати справи на потім мають понад 85% (!!!) респондентів. Часом вияви синдрому студента помічаю й у себе. Зусилля доклала й для того, аби

Коли горять дедлайни (реченці), або Як позбутися звички залишати роботу на останній день

розпочати написання цієї статті в рамках літньої практики. Тема цікава, бажання працювати було, але... як змусити себе трудитися, коли мозок у режимі «канікули»? Шукаю шляхи розв'язання питання.

РІШЕННЯ № 1 — «НІ» ВІДВОЛІКАЛЬНИМ ФАКТОРАМ

Прокрастинатори не лінуються чи просто тягнуть час. Вони займаються справами-дистракторами (від англ. distract — відволікання уваги). Так уважає дослідницька група феномену прокрастинації Карлтонського університету (Канада) на чолі з професором Джозефом Феррарі. Найпопулярніший дистрактор — перевірка електронної пошти (health.ej.by). За результатами опитування серед студентів УжНУ, відволікальними факторами для 87% респондентів є соціальні мережі, фільми (65%), книжки (56%). Тож аби якнайшвидше розпочати справу, потрібно подалі відкласти телефон чи видання й налаштуватися на продуктивну діяльність. Також варто попросити тих, хто поруч, не турбувати, знайти комфортне робоче місце, обрати зручний час. Мені, до прикладу, краще працюється зранку. Під час навчального року, коли пари починалися з другої, частенько прокидалася о шостій і виконувала домашнє завдання. А після занять слухала аудіокниги, дивилася серіал, на який «підсіла» на канікулах. Добре, що та мелодрама завершилася, адже на думку Дж.Феррарі, ті, хто відкладають на потім, шукають справи-дистрактори, до яких можна постійно повертатися. Тож прокрастинаторам необхідно свідомо сказати «ні» відволікальним факторам і «так» — концентрації.

РІШЕННЯ № 2 — ПЛАНУВАННЯ ЧАСУ Й КОНТРОЛЬ

Працюючи над матеріалом, попросила поради у випускника фізичного факультету УжНУ Павла Данилюка, який розробляв мобільний додаток для подолання прокрастинації. Ще студентом мій співрозмовник мав хобі-проект — переклад мультсеріалу. Та не міг змусити себе реалізувати задумане після робочого дня, адже і в університеті навчався, і працював.

«Ще у 2012 році вигадав для себе схему: ставити невеликі щоденні цілі, скажімо, приділяти своєму хобі 25 хвилин у робочі дні й годину у вихідні. Стільки, щоб це не здавалося «непідйомним» завданням, і достатньо, аби захопившись, хотіти зробити більше. Щоб уникнути пропусків, установив правило: недовиконаний обсяг переносив на черговий день у півторакратному розмірі. Якщо пропустив день, наступного доводилося працювати не 25, а 63 хвилини, а через два — уже 120. Натомість за перевиконання цілей — половина обсягу понад

Що таке прокрастинація?

ЯК Я ВЧУСЯ

Прокрастинація. Схема Павла ДАНИЛЮКА

норму йшла до «скарбнички». Записи вів у таблицях Excel чи Google Sheets. Не з першого разу, але вийшло не відкладати справу на потім», — поділився фізик.

У 2015 році П.Данилюк вирішив спробувати сили в розробці додатків для пристроїв Android. Першим проектом стала програма для подолання прокрастинації. Додаток був опублікований напівготовим для закритого тестування, його навіть випробував Android-інженер із Google, але автор припинив роботу, бо зацікавився іншими ініціативами.

РІШЕННЯ № 3 — НАСОЛОДЖУВАТИСЯ ПРАЦЕЮ ТА РЕЗУЛЬТАТОМ

За допомогою поданої схеми контролю Павло Данилюк також навчився не пропускати спортивних тренувань, утім, не змусив себе працювати над черговим мобільним додатком. Тож контроль, звісно, потрібний, але спершу необхідно щиро зацікавитися, налаштуватися на позитив, насолоджуватися процесом праці. П.Данилюк підсумував: «Найкращий спосіб боротьби з відкладанням на потім — організувати роботу так, щоб результат маленькими порціями був якнайшвидше». А про це — у черговому пункті...

РІШЕННЯ № 4 — ПОДІЛИТИ ГЛОБАЛЬНИЙ РЕЧЕНЕЦЬ

Щоб упоратися із великим завданням, психологи радять визначити окремі завдання й виконувати їх до встановленого часу. Американський фахівець Нейл Фьоре в книжці «Легкий спосіб перестати відкладати справи на потім порівнював масштабне

завдання з хмарочосом, до останнього поверху якого прокрастинатори намагаються дістатися одним стрибком. Уникнути стресу, на думку науковця, допоможе метод реверсивного календаря, тобто такого, що «починається дедлайном і перевертається назад крок за кроком». Автор наводить приклад: «1. Кінцевий дедлайн: 1 червня. Проект має бути готовий о 10:00 ранку.

А це означає: 28 травня — унести правки; 26 травня — переглянути матеріали;

23 травня — звернутися до секретаря, який займається розсиланням копій / підготовкою слайдів;

15 травня — завершити роботу / зробити додаткові дзвінки; 1 травня — почати роботу над фінальною частиною проекту;

22 квітня — унести правки після зустрічі з керівником проекту; 21 квітня — зустрітись з керівництвом і обговорити напрямки і успіхи;

Сьогодні, 15 квітня, — зробити ескізи; проконсультуватися з експертами».

Приблизно за таким принципом організує роботу студентка медичного факультету УжНУ Ольга Застулка: «Обсяг навчального навантаження в представників медичних спеціальностей, мабуть, найбільший. Тому дозволити собі залишити виконання домашнього завдання на останній день не можу, хоч деколи й хочеться, особливо під час свят. Утім, завжди стараюся опанувати матеріал поетапно, записую, що необхідно зробити. Під час навчального року

щодня, і у вихідні також, приділяю час певним дисциплінам, залежно від розкладу. У вересні переходжу на третій курс, після якого мене чекає медичний ліцензійний іспит «Крок-1», тому вже влітку почала поступово готуватися, проходила тести минулих років, повторювала матеріал. Гадаю, якщо робити все завчасно, результат буде кращим».

Цікаву думку висловив психолог, професор Уортонської школи бізнесу (США) Адам Грант, який назвав прокрастинацію ознакою творчої особистості (telegraph.co.uk). Із таким твердженням частково погоджується й студентка філфаку Аліна Кирилова, котра здобуває спеціальність «Журналістика» (спеціалізація «Реклама і зв'язки з громадськістю»): «Якщо є достатньо часу для реалізації проекту, наприклад, нам дають завдання, які маємо виконати впродовж семестру, то можна паралельно займатися іншими справами. При цьому важливо знаходити творчі заняття, що сприятимуть розвитку відповідного мислення, і тоді в якийсь момент ви зрозумієте: готові виконати основний проект. Крім того, потрібно завжди мати блокнот і записувати ідеї. Але все ж варто намагатися організувати роботу».

Отже, чекати, поки в голові засвітиться лампочка, можна, та краще оцінити сили й поступово виконувати роботу. До того ж Н.Фьоре переконує: «Як тільки уявите собі кілька дрібніших дедлайнів, що знаходяться під вашим контролем, — параліч, викликаний спробами виконати великий проект (із сумними наслідками в разі провалу), як рукою зніме».

Притому вчений радить: час на реалізацію одного проекту в день не повинен перевищувати 5 годин, на одне завдання для неперервної праці варто відводити півгодини, один день на тиждень обов'язково зробити вихідним.

РІШЕННЯ 5 — ГІДНА НАГОРОДА

Заплануйте на вихідні приємну зустріч, пікнік, міні-подорож... Загалом, працюючи впродовж тижня, необхідно знати, що в кінці чекають приємні враження.

Крім того, за кожне виконане завдання варто стимулювати себе. Улюблений смаколик, сторінки цікавої книжки, прогулянка... Метод «пряника» покращить настрої і захопить до нових звершень.

Додадуть оптимізму й похвальні слова. Н.Фьоре радить ділитися успіхами з близькими та насолоджуватися плодами своєї праці. **P. S. Прокрастинатори хочуть виконувати роботу вчасно, їх картає сумління, але врешті-решт вони не можуть зробити перший крок. Тож необхідно заохотити себе, адже, як зауважив відомий експерт з особистісного розвитку Джим Рон: мотивація змушує взятися за справу, а звичка допомагає продовжити її. Не відкладайте на завтра те, що можна зробити сьогодні.**

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

ЛІТНЯ ШКОЛА

Програмуючи — відпочиваємо

УжНУ приймав учасників III літньої студентської школи програмування.

Мета заходу — допомога в підготовці кваліфікованих фахівців у галузі ІТ.

На офіційному відкритті присутніх вітали ректор Володимир Смоланка, заступник міського голови Ужгорода Василь Гомонай, проректор УжНУ Ігор Король та декан факультету інформаційних технологій Ігор Повхан.

Найкращі студенти з різних вишів України та трьох університетів Грузії впродовж 9 днів розробляли

алгоритми, складати програми, вирішували авторські задачі. Крім занять, на молодь чекали інші заходи: квести, екскурсії, майстер-класи. Кожен день Школи складався з певних етапів. Так, лектори знайомили студентів із темою дня, потім наставляв час розв'язку завдань, їх розбору, а завершували невирішеними задачами.

У цілому захід дозволив програмістам не тільки покращити знання, а й добре відпочити. До речі, девіз Школи саме так і звучав: «Програмуючи — відпочиваємо!»

Маріанна ЛЕПАЙ,
студентка відділення журналістики.

«СПОРТИВНИЙ» ВІЗИТ

Закарпатські лижники відвідали УжНУ

Завершивши другий літній тренувальний збір на території області, наші спортсмени побували на юридичному факультеті альма-матер.

Зустріч відбулася за сприяння декана вищезазначеного підрозділу Ярослава Лазура, який входить до складу президії Федерації лижних видів спорту Закарпаття. Очільник юристів, зокрема, зазначив: «Зимові види спорту повинні бути пріоритетними в краї, адже завдяки цьому можуть ефективно розвиватися економіка, туризм, культура. Тож радий, що долучаюся до розвитку зимових

видів на Закарпатті. Оскільки очолюю юридичний факультет УжНУ, то допомагатиму спортсменам і федерації в правових питаннях».

Крім УжНУ, наші лижники відвідали Ужгородський замок, де ознайомилися з багатю історією краю, обласного центру та людей, які в певний історичний час відіграли важливу роль у розвитку регіону. Голова згаданої обласної федерації Василь Гісем після екскурсії зазначив: «Займаючись спортом, атлети повинні бути гармонійно розвиненими особистостями й знати історію своєї області».

Роман СЕНИШИН,
журналіст.

ЦІЛКОМ ВІДВЕРТО

Уже скоро університет житиме звичним життям. Викладачі та студенти невдовзі повернуться до альма-матер, щоб розпочати новий навчальний рік. Утім, чимало працівників нашого вишу й під час літнього відпочинку трудилися не покладаючи рук на благо та розвиток УжНУ. Один із таких, одержимих любов'ю до своєї роботи, — Юрій МЛАВЕЦЬ, доцент кафедри кібернетики і прикладної математики.

— Юрію Юрійовичу, відомо, що Ви кілька років уже працюєте з абітурієнтами, адже є представником приймальної комісії нашого ВНЗ. Як давно цим займаєтесь?

— Із 2007-го. Долучаюся майже щороку. Був відповідальним секретарем і просто членом комісії. Останні два роки працюю тільки з магістрами. Відповідаю за вступ до магістратури на математичний факультет.

— Чим особливі цьогорічні вступники?

— Із першокурсниками не надто багато спілкувався, але загалом це хороші діти, які прагнуть досягти чогось у житті. А магістри вже мають певний рівень. Зараз їм залишилося обрати, ким хочуть стати: викладачем чи науковцем.

— Думаю, багатьох цікавить, якими були Ваші «золоті роки». Ось, скажімо, прагдусте своєї першої іспит?

— Зізнаюсь, не дуже. Але добре пам'ятаю: ним виявився іспит з аналітичної геометрії, який я склав на «4». Цікаво й без переживань, оскільки екзаменатором був хороший викладач.

— Математики — люди вигадливі. Ви хитрували коли-небудь на іспитах?

— У той час, коли я вчився, не існувало мультимедійних засобів, аби хитрувати. Про телефони й мови не було. Усі студенти іноді списують, звісно. Пам'ятаю: на 3-4 курсі дівчатам удавалося скласти ту чи іншу дисципліну, використовуючи «мобілку» і навушники. Але я цього не робив. Уважав, що краще повчитися.

— Отримували колись «двійку»?

— Усі погоджуються з твердженням, що студентські роки — найкращі. Але їх потрібно самотужки робити такими: докладати максимум зусиль, старатися, аби тих хороших моментів було якомога більше. Я отримував «двійку» на 2 курсі. Із математичного аналізу...

— Кого брали в приклад як ідеального викладача?

— Ідеальних людей у принципі не існує. Водночас із досвіду кожного наставника я щось узяв для себе. А ось учителем життя назвав би декана математичного факультету Миколу Миколайовича Малайра. Із ним познайомився, коли прийшов працювати на кафедру. Він — взірць таких якостей, як людяність, працелюбність. Ще особливо вдячний за все своєму науковому керівникові — Юрію Васильовичу Козаченкові.

— Працювати зі студентами — справа не з легких. Коли зрозуміли, що бути викладачем — Ваше покликання?

— Одразу після закінчення університету не знав, чи буду педагогом. Я прийшов працювати інженером на кафедру кібернетики і прикладної математики. Лише через рік спробував себе у викладацькій роботі. Мабуть, саме тоді й зрозумів: працювати зі студентами — моя ніша.

ІНІЦІАТИВА

Улітку легко говорити й думати хіба про відпочинок. Та що поробиш, коли твій проект народжується саме в умовах та з причини спеки? Утім, усе за порядком.

Асоціація міст-побратимів «Ужгород-Корваліс» активно розпочала новий напрям діяльності — підтримку родин загиблих земляків-захисників Батьківщини, збереження та вшанування пам'яті про них. Такі кроки є важливими в часи війни насамперед для нас, краян, оскільки локально бойові дії відбуваються за тисячі кілометрів, а горе впродовж останніх чотирьох років торкнулося не однієї закарпатської родини. З обранням на посаду президента Асоціації в травні 2018 року я вже чітко усвідомлювала, чим прагну зайнятися, бо виношувала цю думку ще з 2014-го й чимало радилася з відповідних питань із деканом факультету міжнародних економічних відносин, професором М.Палінчаком. Микола Михайлович має чималий досвід співпраці як з американськими партнерами, так і з громадськими організаціями Закарпаття. З ініціативи нашого очільника в підрозділі навесні цього року навіть відкрили кабінет Асамблеї громадських рад краю.

Початок справи завжди непростий, особливо у сфері соціальної роботи, але разом із віце-президентом Іриною Беляковою розпочали задуманий проект, спрямований на спілкування з дружинами, мамами, сестрами й дочками загиблих героїв. Ці жінки з причин гідного виховання, природної скромності усвідомлюють нелегкі часи й не поспішали висловлювати навіть очевидних потреб. Тому першим кроком до зближення представників осередку жіноцтва стала ідея спільного відпочинку в мальовничому куточку Закарпаття — селі Нижнє Селище. Мама та дружини захисників могли із цікавістю та захопленням провести триденний відпочинок на Хуст-

Рідні загиблих захисників: відпочинок на Хустщині

щині: відвідати екскурсії на сироварню, кондитерську й пекарню, дегустувати делікатеси на фермі равликів, ознайомитися з побутом вівчарного господарства, поплавати, позасмагати на термальних водах у селі Велятино, побувати в музеї «Пинтьова оселя», придбати чудові сувеніри в селі Іза, а найголовніше — спілкуватися з неординарними й добросердечними господарями. Головний спонсор поїздки — голова обласної організації «Молодий патріот» Василь Кут — наголосив на актуальності виявив взаємодопоміжності та поваги до близьких людей тих особистостей, які за мирне небо над нами без вагань віддали найцінніше — власне життя. «Наша сила — у єдності й порозумінні, особливо зараз, коли з усіх боків штучно розхитується спокій у краї. Аполітичні погляди закарпатців — не

байдужість до долі рідної землі. Навпаки — згуртованість у радості і горі, щасті та нещасті допоможе нам зберегти свої ідентичність та позитивне налаштування на майбутнє», — зазначив керівник.

Представниці новоствореного осередку поділилися враженнями від відпочинку й обговорили план спільних подальших дій.

Від імені Асоціації міст-побратимів «Ужгород-Корваліс» висловлюю щире вдячання за організаційну та фінансову допомогу в проведених заходах голові обласної організації «Молодий патріот» Василю Куту та директорові ТЗОВ «Газда Медіа Партнер» Василю Качмарю.

Ольга КАЧМАР,
доцент кафедри прикладної лінгвістики факультету міжнародних економічних відносин, президент Асоціації міст-побратимів «Ужгород-Корваліс».

Юрій МЛАВЕЦЬ: «Уважав, що краще повчитися»

— Пам'ятаєте першу пару в ролі викладача?

— Звісно (усміхається — прим. авт.). Я вів лабораторне заняття на економічному факультеті з інформатики. Переповнювали доволі незвичні відчуття... Рік тому сидів на місці студентів, а зараз стою навпроти за викладацькою кафедрою. Попри все, гадаю, упорався із цією місією. Залишилися приємні враження, відповідно — і спогади. На моїй першій парі було 15 студентів, а коли довелось провести «дебютну» лекцію, — приблизно 120. Відчував деяку збентеженість, але вдалося швидко подолати хвилювання.

— Ви добре пам'ятаєте, як це — бути студентом. Отож

знаєте, що іноді нецікаво слухати деякі предмети. Майте свої секрети, аби захопити здобувачів фаху до уважності?

— Якогось особливого методу не вигадав. Уважаю: якщо предмет нецікавий, то й студентам не цікаво. Водночас роблю все для того, щоб вони вчилися. Використовую різні методи. Наприклад: ігри, діалоги, тести, також улаштовую різноманітні заходи.

— За натурою, Ви — активна людина, усе встигаєте. Мабуть, і у відрядження часто їдете?

— Нерідко бував на конференціях у Києві, Вінниці, Черкасах та Полтаві. А щодо закордону, то вдалося відвідати Чехію, зокрема Прагу, і Норвегію.

— Що найбільше подобається в таких мандрівках?

— Власне подорож! Це своєрідний відпочинок від робочої метушні, буденності. Крім того, набуваю нових вражень, емоцій, розширюю коло знайомств.

— Випадково натрапили в Інтернеті на ролик, у якому Ви постали в головній ролі. Розкажіть докладніше про це німе кіно.

— Усіх подробиць задуму й організації не знаю. Я лише був у ролі актора. Що мені сказали — те й робив. Долучився за проханням студентів. До прем'єри фільму навіть не знав, що це має бути. Просто знімали певні дублі ролика. Участь брали й інші викладачі. А готовий фільм ми побачили на День математика.

— Не думали опанувати професію актора?

— То був цікавий досвід, але на запитання відповім: «Ні». Викладання для мене ближче.

— На Вашу думку, яким буде УжНУ через роки 50?

— Альма-матер вітатиме багато успішних випускників, а за півстоліття, сподіваюся, спостерігатимемо позитивні зміни в плані навчання.

— І на завершення: що б побажали викладачам та студентам напередодні нового навчального року?

— Наставникам — терпіння, а здобувачам фаху — знаходити якомога більше часу для навчання, яке, уважаю, повинно бути в пріоритеті.

Тетяна ЛЕСЮК,
студентка відділення журналістики.

ПОРАДИ

Як примусити себе вчитися?

Чимало студентів важко змусити сісти за підручники.

Часто навчання стає другим рядком, притому юнаки й дівчата кажуть, що візьмуться за справу «через годину», яка розтягується на весь день. Потрібно ж правильно розпоряджатися часом, намагатися вчитися й устигати відпочивати.

Четвертокурсниця-відмінниця медичного факультету Ніколетта Павлик уважає, що вагому роль у навчанні відіграє самодисципліна. Тобто чим більше розвиненні вольові навички, тим краще людина впертається з різними завданнями. І постійно слід нагадувати собі: «Навіщо це потрібно?»

Ми часто сприймаємо себе як іншу особистість, тому важко проїнятися переживаннями за наслідки особистої прокрастинації.

Необхідно постійно «переглядати» свої мрії та плани, ставлення до навчання, у такий спосіб зароджуючи мотивацію.

Студентка 4 курсу філологічного факультету Марина Шутяк переконана: «Для того, щоб змусити себе вчитися, потрібно перебороти лень, а ще подумати: краще впродовж року успішно скласти всі практичні та модульні роботи й на фініші не мати головного болю від іспитів і заліків. А мотивацією хай будуть безтурботні канікули, їх передчуття».

Відомо, перший рік здобуття фаху — найважчий. Від нього залежить, як ставитимуться викладачі до студентів у майбутньому, аж до завершення навчання.

Бажання зробити щось змушує багато працювати набагато плідніше. Потрібно усвідомлювати, що після кожного вивченого матеріалу ви стаєте більш освіченими, розумними, удосконалюєтесь. Тому не варто гаяти часу, адже життя коротке, а студентські — найкращі роки — минають непомітно.

Ольга ГОНАК,
студентка відділення журналістики.

ОДНИМ ОБЗОРОМ

• **СПІВПРАЦЯ** • Ректор Ужгородського національного університету Володимир Смоланка зустрівся з послом Республіки Кіпр в Україні Луїсом Телемаху під час ознайомлювального візиту дипломата на Закарпаття щодо налагодження співробітництва між державами в різних сферах. Було обговорено освітні й наукові аспекти співпраці. Зокрема, для студентів нашого вишу це — змога навчатися за програмою мобільності Еразмус+ у провідних кіпрських ВНЗ.

• **РЕЙТИНГ** • Ужгородський національний університет посів 17 місце (підвищився на 7 позицій) із більш ніж 300 кращих вітчизняних вишів за версією міжнародного рейтингу Webometrics. Важливою у формуванні відповідної статистики була присутність у мережі, тобто кількість проіндексованих сторінок сайту ВНЗ, завантажених

файлів, цитованість, зовнішні покликання тощо.

• **ЛЕКЦІЙНЕ** • Курс відеолекцій «Вступ до конституційного права» Михайла Савчина, професора кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права юридичного факультету, очільника Науково-дослідного інституту порівняльного публічного права та міжнародного права УжНУ, відтепер має доступну реєстрацію на популярній серед українців платформі дистанційної освіти Prometheus. Це вдалося спільними зусиллями М.Савчина, представників Центру інновацій та розвитку й Медіацентру. Здобути знання завдяки вищезазваному проекту може кожен охочий, притому абсолютно безкоштовно. Тривалість дистанційного навчання — 5 тижнів, розподілених за окремими темами (доступне в будь-який час). Завершуються курси отриманням сертифіката

з підписом викладача. Слід додати: вибір співзасновниками Prometheus матеріалів саме представника юрфаку зумовлений, зокрема, тим, що вказаний факультет славиться як один із найпотужніших у нашій державі.

• **ЗУСТРІЧ** • Члени правління Міжнародної асоціації випускників нашого університету в ректораті мали зустріч із Наталією Сірою — випускницею медичного факультету УжДУ, а нині професором Східно-Каролінського університету. Зокрема, обговорили важливість розширення горизонтів співпраці між випускниками альма-матер та зміцнення відокремлених підрозділів Асоціації.

• **ЗАХІД** • Викладачі й студенти УжНУ, зокрема філологічного та факультету іноземної філології, допомогли в організації та забезпеченні (працювали журналістами, перекладачами) V міжнародного турніру з футболу на честь Андрія Гаваша за участю команд U-15 та U-17 з України, Угорщини, Німеччини та Ізраїлю.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

У ТЕНЕТАХ

Одного разу захотілося почитати анекдотів... Як це часто буває в період відпустки: мозок іще висить у просторі переважання робочими моментами, однак уже потроху спускається американськими гірками до відпочинкової реальності й відповідно шукає дещо легшої для себе поживи на кшталт жартівливих історій. Беру журнал, у якому тижнева програма передач просто пересипана карикатурними рубриками під назвою «Анекдот». Згодом зміною вітрила пошуків на всевітраву павутину, де, щоправда, заплутуюся ще більше. І тут уявно в голові скипає вулканічна лава вульгарності. Тож поданося у своєрідні «розкопки» цього явища...

Відчуття, сповнені огиди, коли розумію: мені повинно бути смішно від того, що якийсь чоловік обманув дружинку, закинувши в караса золотий ланцюжок, аби кохана (хоч навряд її можна так називати з боку того ж чоловіка після навіть банальної брехні) відпущала порибалити. Або ж невже маю триматися за живота, почитавши, як один приятель розповідає іншому про свою подругу, називаючи її лялечкою. Тільки йдеться не про «Барбі», а про... «метелика»?

Подружні сварки, непрофесійність лікарів, автомеханіків, алкоголізм, крадіжки, еротичні сцени й натяжки, необізнаність, словом, найрізноманітніші аспекти життя стають об'єктами насмішки. Безумовно, такі анекдоти відображають ницість, аморальність суспільства, тобто виконують свою функцію як жанр усної народної творчості, літератури й публіцистики. Але!.. Річ у тім, що в критиці автори, здається, геть забувають про елементарні норми етикету (як на мене, зовсім не ввічливо обговорювати вагу, форму тіла одних знайомих з іншими — зрештою, це не їхня справа, та й не відомі їм причини чи наслідки таких відхилень).

Якщо порівнювати теперішню й минуле століття, спираючись, зокрема, на виступи в пресі, то проблеми соціуму, здається, просто мандрують віками, зазнаючи лише незначних модифікацій, продиктованих часом. Скажімо, стосунки між подружжям. Подивімося, як цей об'єкт висміювання репрезентують сучасні загальноукраїнські друковані медіа й онлайн-видання та, наприклад, періодика 1920 — 1930-их років. Анекдот XXI століття: «Повернувся мужик із заробітків і привіз мобільний телефон. Ну показав дружині і пішов у ванну. Звідти дзвонить на домашній і каже: — Іди мені слину потри. — Не

можу, мій козел уже повернувся» ([Б. а.]. Посміхніться новому дню. Анекдоти для доброго настрою на сьогодні 10 липня 2018. — Ukr.Media. — 10.07.2018. — Електронний ресурс: ukr.media). Ситуація між чоловіком та дружиною, опублікована майже сто літ тому в закарпатському журналі: «Професор хемії все приходив запізно на об'їд, тому був об'їд або припалений або зимний. Професор тоді так довго воркотів, що жінка розплакувалася. — Перестань плакати — говорив професор. — Бож що то є слези? Кілька процентів фосфорово-квасної соли й кілька процентів органічної соли, а решта вода!» ([Б. а.]. [Б. н.]. — Пчолка. — 1928. — Ч. 6. — лют. — С. 178). Звісно, наведені випадки дещо різні, проте важливо, у якій манері змальовано два прагматичні епізоди — у першому з ненавистю, агресією (зокрема, використовуючи лексему «козел» при називанні людини), у другому — абсолютно безневинно та з любов'ю. Хоч, безперечно, кожен анекдот виконує свою важливу місію у висміюванні негативних явищ дійсності.

Утім, подібні смішні історії були тільки нотками вульгарності. А ось її акорди сформували подальші роздуми. Хіба мало названого явища в, скажімо, телеіндустрії? Наприклад, на одному з каналів ситком, що показує мальовниче село під Полтавою, де, на перший погляд, відображено просто гумористичні ситуації, а насправді показ недовіри між подружжям, кумами, безглузді насмішки одне з одного, насолода від алкоголізму... Хіба це не вияви вульгарності, відходу від моральних норм? Хай це й не найбільш праймовий час транслявання, але серіалом захоплюються діти; дивляться й дорослі, зважаючи на період, приміром, літніх відпусток. А найбільше болить нещадне перекручування рідної мови, яке ховається під начебто благородною ініціативою у формі окремо винесеного друкованого пояснення деяких слів російською, що теж є виявом низькопробності, неповаги. Як іще окреслити таке ганебне ставлення до «ДНК нації»?

Не краща й деяка рекламна продукція, коли в погоні за першими трьома ланками «Увага-Інтерес-Бажання» загальнопринятої моделі сприйняття AIDMA автори вдаються до банальних сцен (хоч вульгарність — не завжди банальність, а й щось нестандартне, як, скажімо, учинок ефеського Герострата, який ішов до успіху шляхом деструктивності), іноді навіть еротичного характеру. До прикладу, «кристална чистота, що сполукає чоловіків», у формі жінки для популяризації алкогольного напою чи в рекламі жувальної гумки «Привіт. Я Антон», де усмішка батька, котрий постукавши в кімнату до доньки, побачив її з хлопцем, ураз із суворою доволі

штучно змінюється, наче якась махінація у фоторедакторі, на привітну від одного тільки аромату «Орбіту». Або ще гірший варіант реклами названого продукту, коли шматок піци у вигляді спокусливої жінки звабливо кличе чоловіка до себе, натомість той «убиває» її подушкою жувальної гумки. Непристойність як вияв вульгарності, на жаль, доволі популярний хід на шаховій дошці рекламної продукції, зокрема вітчизняної.

Водночас Вікторія Синишина, доцент кафедри психології УжНУ, зазначила: «Не варто вульгарність асоціювати із сексуальністю. Остання притягує й примушує відчувати стійкий інтерес до людини, котра притому має пристойні манери, поводитьсь з гідністю. А вульгарність — моветон; вона точно не в моді. Це не тільки показ (скажімо, в одязі) усього того, що можна б прикрити, а й невміння чути співбесідника, перебивання його, нецензурна лайка, надмірне вживання алкоголю, агресивність, неохайність, хамство. Вульгарність відштовхує». А в 11-томному словнику української мови поняття «вульгарний» тлумачиться як той, що «відрізняється від інших грубістю, непристойністю».

Прикро: ми самі часто потураємо вульгарності. В одязі, музиці чи віршах із відповідними словами (вияв емоції, виклики часу, та, даруйте, при тому ж читанні хочеться збагачуватись мудрістю, а не лайливими словами, хоч багато моїх ровесників точили б гостру дискусію про привілеї такої літератури), непристойних фотографіях у соціальних мережах, та навіть політиці, економіці... Проте останні дві сфери — уже інший бік медалі, коли ми не в силі протистояти зовнішнім обставинам. Хіба не грубо поведуться депутати, нещадно чублячи один одного в стінах єдиного законодавчого органу державної влади, без упину торочачи обіцянки про наше безхмарне життя? Їм би вдуматися в слова міту, який виконують «Тартак», «Моторолла» і «Хвилю тримай»: «...треба пригадати, яка ти золота була дитина і у собі відшукати оту маленьку людину. Але це все якось дуже складно, якщо простіше сказати: то в житті найкраще просто ніколи не брехати». Оскільки відвертий, лицемірний обман також є вульгарним учинком. Або ж чи не по-хамськи стрибає долар, що вже взяв за звичку затягувати паски й без того бідних українців? До речі, у нашій державі близько «60 % населення живуть за межею бідності», відповідно до звіту ООН у 2017 р. ([Б. а.]. ООН: 60% українців живуть за межею бідності. — Сьогодні. — 30.03.2017. — Електронний ресурс: ukr.segodnya.ua). Кажуть, слід починати із себе, а не зважати на фінансові обставини. Проігноруєш їх за мінімальну зарплату, коли, наприклад, молоді потрібно

харчуватися, одягатися, їздити за 5 гривень «розвалинами», які називаються міським транспортом чи маршрутними таксі, а кредити на те ж житло розтягуються тривалістю довше ніж саме життя!? Це суцільна вульгарність, прикрашена обіцянками; аморальність, перемішана з настирливим утиранням у довіру народу.

Звідки ж, власне, береться вульгарність? Причини пояснює психолог В.Синишина: «Це і відсутність смаку, і несформовані естетичні ідеали. Вульгарність може бути й штучним образом, створеним несамодостатньою особистістю, котра очікує надмірної уваги, схвалення як своєрідну компенсацію внутрішньої порожнечі, подекуди навіть комплексу неповноцінності й низької самооцінки. Якщо глобальніше, то в нашій культурі не було прийнято виявляти емоції, особливо негативні, — це вважалося показником стійкості людини. Нині тенденція навпаки до того, аби робити, що заманеться, не стримуючи себе. Це щось на кшталт поведінки дітей, яким хочеться цукерки «тут і зараз». І вони не розуміють: є правила й обмеження. Тому в хід ідуть тупотіння ногами та істерика. Так ведуть себе й вульгарні дорослі — зокрема в медіа часто спостерігається манера хамства та грубості, нецензурна лексика. Але в усьому є золота середина, і загальнолюдських цінностей та норм поведінки ніхто не скасовував».

«Вульгарним стає те, що втрачає свій священний зміст і стає духовно-нікчемним». На цю думку натрапила в одному з видань (Львів Іван. Анатомія вульгарності. — Otrok.ua. — 09.02.2018. — Електронний ресурс: otrok-ua.ru). Який же він, духовний аспект вульгарності? Запитую у священника. Так, о. Микола Лесюк зауважує: «Людина доволі часто свідомо — коли добровільно вдається до вульгарності — і несвідомо (назване явище відбувається стосовно особи) стає заручницею чогось непристойного, неприйняттого, аморального. Одяг, поведінка, розмова, жарти з двозначним змістом, зухвалі дотики, погляди, уживання ненормативної лексики — усі ці та інші вияви вульгарності (свідомі і ні) є виявом гріховності. Тому священнослужителі завжди закликають до скромності як одного зі способів протидії». Крім того, вульгарно втручатися в чийсь життя, перебивати кісточку, хизуючись власним прикладом, лихословити... А уникати цього всього вчить нас і Книга книг. До того ж із-

поміж головних заповідей — «Люби ближнього свого, як самого себе». Та й навіть, якщо подивитися на все це з погляду логіки: невже доречно словесно очорнювати когось, розповідати комусь про чийсь недолік? Вони є в кожного, адже, як то кажуть, ідеальних людей немає, а якщо є, то їм місце хіба в музеї.

...Іноді мені здається, вульгарність оточує всюди. Ні, я не про те, що життя слід сприймати крізь темні окуляри депресивності, зла, ненависті. Безумовно, кожен день дарує безліч приводів для радості. Однак ту стихію буденності десь див'ятим валом, як на картині Айвазовського, щоразу накриває якийсь вияв вульгарності. Звісно, її не просто цілком викоринити з буденності, однак тримати лінію протидії варто. Або ж віднайти потужний криптоніт. Тільки не той, що відбирає здібності в Супермена, а той, який міг би знесилити чи й зовсім знищити вульгарність. Правда, підбирати антоніми й замінити в реальному світі аморальність на моральність, грубість і хамство на ніжність, увічливість, зло на добро, уміє кожен із нас?..

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ПЕГАСОВЕ ПЕРО

Пропоную ознайомитися з поетичними творами випускниці філологічного факультету УжНУ.

Маріанна Йосипівна в 1977 році завершила тоді ще Ужгородський державний університет (відділення української мови та літератури). Рідний виш у поетеси асоціюється насамперед із молодістю та романтикою. Нині авторка численних віршів працює керівником літературної студії «Первоцвіт» при Ужгородському районному центрі дитячої творчості. Цього літа в Міжгір'ї вихованці М.Салай-Пак стали володарями гран-прі на XV Міжнародному фестивалі-конкурсі юних поетів і прозаїків, журналістів, митців фото й малюнка, авторської пісні, електронних засобів масової інформації та літературно-мистецьких композицій «Рекітське сузір'я-2018» у номінаціях «Поезія» й «Художнє фото». Крім того, здобули призові місця: два перші, одне друге й чотири треті.

Наставниця прищеплює любов до творчості дітям настільки, наскільки сама в неї поринає. А поринає глибоко, віддано, щиро... Римусь ще з дитинства. Перший творчий опублікувала в 5 класі, а серйозно захопилася поезією за студентських років, коли займалася в літературній студії імені Юрія Гойди у Василя Басараба, котрий, до слова, теж навчався в нашому ВНЗ. Молоді Маріанна Йосипівна радить постійно вчитися, удосконалюватися, адже цьому проце-

Маріанна САЛАЙ-ПАК в «Одежі слова»

сові немає меж. А ще вважає, що не потрібно втрачати час, бо його надгогнати важко. У слові ж, переконана, необхідно бути правдивим та відвертим.

Не так давно вийшла нова збірка поезії і прози М.Салай-Пак «В одежі слова» (Ужгород, 2017). До уваги читачів кілька віршів із цього видання. Певен, вони не залишать байдужими...

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

ОСІННЯ КАЗКА

Пізній осені батьків
моїх присвячую

Осіннє сонце викотилось
мляво

На виметене вітром поле
неба.
І свіжий ранок крикнув йому
«браво!»

Бо осінь осінню, а сонця треба.
Поодинокі пташки купчаться
у зраї
Й доспівають розпочате
улітку.

В кущах заблукла павутинка
грає
Й вуаллю осіда на пізню
квітку...

В погожо-хмурій таємничій
масці,
Зібравши верес, вересень
дбайливий

Скупався першим в
материнській ласці
Й відкрив сезон вітрів, громів
і зливи.

А жовтень, вбравшись в
золото червоне,
Забагрянів в чеканні
листопада.

Під листя шерхлого тужливі
дзвони
Синів збирає Осінь-мати
радо.

Бо прибрано і лад в її
газдістві —
Можна спочить, на Божу
здавись ласку.

...Лише земля в передчутті
удівства
Журно вслухається в осінню
казку.

ЖИТТЯ — НЕНАЧЕ ДЕНЬ...

Вже вересневі дні
тривожать струни серця.
Прощанням журавлів

заплакав небозвід.
Не спитьсь знов мені:
біль ріже пам'ять серпом
невимовлених слів
і непрожитих літ.

Небесна хмарочів
пливе кудись у вічність.
Вбираються в огень
гаї, сади, ліси.

А в серці бродить тінь
від слів тих давніх, віщих
«Життя — неначе день,
не збав його краси...»

У ДОРОЗИ

Розплавлене золото сонця
Пролилось крізь хмарну завісу.
Відчинені хатні віконця
Грибний дух вбирають із лісу.

Копички, неначе шоломи,
Засіяне поле нератне.
А мужні Карпати без втоми
Віками стоять, мов на варті.

СІЯЧІ

Сіяч Небесний спраглу землю
засіває срібленим зерном.
Йому вклоняюся доземно —
сіяч маленький, словогном.
Але скарби шукаю в небі,
вбираючи земельки міць,
й даю їх тільки при потребі,
даю — не пхаю силомиць.
На ниві білого паперу
теж висіваю я зерно.

Щось путне вродить чи
мізера —
Засвідчить Часу Ароном.
Маріанна САЛАЙ-ПАК.

«...«Пчілка» досі збирає творчий нектар»

закарпатська бджола, яка докладає втричі більше зусиль (ніж її «родичі» з інших куточків нашої держави) при зборі нектару, працювали важко, адже доводилося за непростих, зокрема геополітичних, обставин творити якісну медіапродукцію, що може послужити зразком для деяких сучасних акул пера.

«Пчілка», яка дебютувала в Ужгороді 1923 р. (почала виходити додатком до «Гідкарпатського пчолярства»), в основному орієнтувалася на школярів. Їх намагалася виховувати в дусі патріотизму, добра, розширювала кругозір, продукуючи матеріали про наукові надбання та популяризуючи скарби народної творчості. За випуск відповідала людина особливої вдачі й таланту — Августин Волошин — відомий політичний, культурний, релігійний діяч, президент Карпатської України, публіцист. Він же був головним редактором часопису.

Видання стало справді народним. І не лише тому, що друкувалося «народною мовою», а й оскільки виявляло квотков свіжої води в період утисків та своєрідним «перемикачем» в інший світ, де йшлося, зокрема, про флору й фауну. До речі, матеріали природничого спрямування можна безпосередньо переглянути на віртуальній експозиції, натиснувши на гіперпосилання у

вигляді сканованого зображення сторінок журналу.

Цікаво: видання мало неабияку популярність. Наприклад, із нагоди початку 9-го року з дня виходу часопис зазначав: «Пчілка» наша зачинає отсе вельтати між найширшє круги нашого громадянства і нести нам солодку духовну поживу, насолоду вже 9ый рік. Вона є одиноком свого рода журналом на Пдкарпатю. «Пчілка» народилася девять років тому назад в дуже скромненькій родині, бо ледвє 800 передплатників числила в своєму гуртї» (Соколович Ю. 9 років «Пчілки» // «Пчілка». — 1930. — Ч. 1. — Серп. — С. 2). Справді, розпочинали з якихось восьми сотень читачів, а вже невдовзі видання можна було знайти в читальнях чи не всіх шкіл краю.

Нині ж дізнатися про історію часопису й ознайомитися з його публікаціями можна не тільки в архівах книгозбірень, а й у всевітній павутині. Достатньо ввійти на сайт Наукової бібліотеки УжНУ за покликанням (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/61/article/260/show>) і відкрити віртуальну виставку під назвою «На порозі — 95, а «Пчілка» досі збирає творчий нектар».

Основних зусиль у питаннях збору й оформлення матеріалів доклала завідувачка відділу крає-

знавчої літератури «Карпатика» Марія Чорній, котра зауважила: «Робота над експозицією виявилася кропіткою й тривала понад три місяці. Утім, результат того вартий. «Пчілка» була особливим виданням, тож власне її 95-річчя й стало поштовхом, аби реалізувати вже давно назрілу ідею: відкрити для більшого кола читачів сторінки з історії закарпатської преси. На віртуальній виставці ми намагалися продемонструвати своєрідний літопис часопису, доповнивши його підбіркою, на наш погляд, найцікавіших публікацій, і, зокрема, у який спосіб зрозуміти, у чому ж полягав секрет популярності видання, яке полонило не одне читацьке серце як минулого, так і теперішнього століть».

Від себе додам: досліджуючи «Пчілку», мала просто колосальне задоволення від прочитаних текстів і шонайменше запаслася гумором, накопичила чимало креативних ідей та навчилася цікавих авторських прийомів. Ну а якщо глобальніше, то краще зрозуміла настрої суспільства, які панували майже сотню літ тому, сформувала своє бачення про минуле Закарпаття. Це — одне з маленьких підтверджень того, що у свої 95 «Пчілка» «досі збирає творчий нектар»...

Мирoslava ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

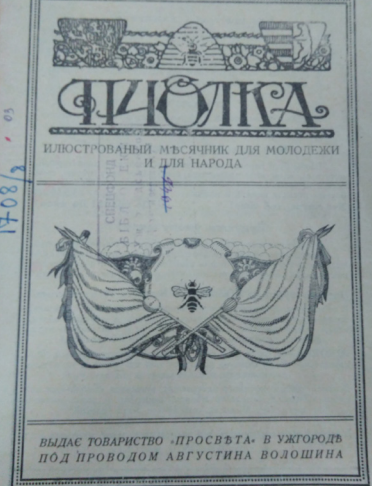
звивається «Ліценціатура». Його надають університети та політехнічні інститути. І йдеться про освітній ступінь першого циклу. Вступні ж вимоги для українських абітурієнтів збігаються із закордонними. Це складання іспитів та проходження творчого конкурсу відповідно до спеціальностей.

Привабливим є те, що закордонні виші для наших студентів пропонують стипендіальні програми магістратури. Отже, мова або про безкоштовне навчання, або з частковою оплатою чи можливістю грошової винагороди. Скажімо, у чеських державних вишах для іноземних студентів здобуття фаху є безкоштовним — якщо воно здійснюється чеською мовою. Якщо ж іноземним — за кошти. Сума залежить від престижності вибраного ВНЗ та спеціальності.

Куди вступати до магістратури, та й чи вступати взагалі, вирішувати кожному. Пропозицій — неймовірно багато.

Г. В.,
студентка УжНУ.

ЕКСПОЗИЦІЯ

Наукова бібліотека УжНУ пропонує подорожувати сторінками відомого закарпатського часопису у формі віртуальної виставки.

Проза і поезія, науково-пізнавальні та літературні публікації, цікаве про українських та закордонних відомих діячів — усе це в органічному тандемі знаходило вияв на шпальтах крайового видання, назва якого цілком відображає невтомні труди, ентузіазм і творчі потуги подвижників журналу. Вони, наче

ДИЛЕМНЕ

Ще вступаючи до вишу, ми знали: після бакалаврів можемо стати магістрами.

Водночас повністю осмислити вищесказане тоді не могли. Але в голові майоріла думка — я матиму вищу освіту! Папка на робочому столі з надписом «Бакалаврська» уже створена, отже, перший фініш — недалеко. А що подальшого вибору остаточне рішення поки не сформувалося. З одного боку, існує чимало магістерських програм. З іншого, є варіанти й продовження навчання за кордоном. До того ж не кожен із бакалаврів розуміє, наскільки важливо здобути ступінь магістра. Я опитала близько ста студентів, які мають різну мотивацію. Одні за порадами батьків вирішують продовжувати навчання: «Ти до університету вступи, тож повинен завершити його повністю». Інші ж пояснюють, що магістратура дає вагомій теоретичні знання й

практичні навички, а тому допоможе краще опанувати фах.

Інші студії вважають: «Достатньо бакалавра, аби влаштуватися на роботу, адже для працедавців значно важливіший професійний досвід. А набувати його де?» Водночас чимало спеціальностей пропонують заочну форму навчання. Це хороша пропозиція для тих, хто хоче і здобувати фах, і трудитися.

Загалом більшість погоджується: магістратура все ж є важливою частиною навчання й підготовки до зрілого життя. Вона точно не завадить, особливо якщо у ваші плани входить займатися науковою діяльністю чи побудувати успішну політичну або адміністративну кар'єри.

Зрештою, серед тих, хто не бажає здобувати ступінь магістра, є значна частина бакалаврів, які або помилилися з вибором професії, або вже бачать перспективи високооплачуваної роботи, а тому не хочуть її втрачати.

Вища освіта: шляхи вибору

Утім, на кожен аргумент є альтернативний варіант. Скажімо, після бакалаврату можна вступати на будь-яку спеціальність магістра, а потім поєднувати здобуті знання в новообраному спрямуванні. Однозначно: магістратура не повинна бути «відмазкою»: «Чотири роки провчуся, а вже п'ятий «добрю», або ж узагалі «актом» для «галочки». Якщо вже вступати на 5 курс, то з чітким усвідомленням: для чого це мені? Стосовно закордонної освіти, то вона має чимало спільного з українською. Практично в усіх європейських вишах навчання є тривірневим: бакалаврат, магістратура, докторатура. Єдине: різниця може бути в тривалості навчання. Ступінь бакалавра студенти в іноземних навчальних закладах здобувають упродовж 3-4 років, а магістра — від одного до трьох. До прикладу, у Португалії ступінь бакалавра на-

КІНОВРАЖЕННЯ

«Таймлесс»: книга захоплень та... скарг

Фільми — один із способів урізноманітнити дозвілля, яким послуговується кожен третій у світі, за статистикою онлайн-джерела BussinesViews. І ні для кого не секрет, що в багатьох випадках сюжет може бути аналогом іншої стрічки або ж узагалі втратити логіку. Як відомо, екранізації не завжди стають успішними, і «Таймлесс: Рубінова книга», на жаль, підтверджує сказане.

Німецька письменниця Керстин Гір створила свій, повний чар, пригод і тепла. Але в екранізації не відчувалася така атмосфера.

Сюжет ніби взятий із голлівудського формату: нікому не примітна дівчина Гвендалін випадково помічає в собі здібності бачити привидів та подорожувати в часі — саме цей ген передався їй від прадіда. У сім'ї він вважали: вищевказані здібності є в кухні Шарлоти, адже та народилася під «особливим сузір'ям», як і прадід, але вийшло все навпаки. І тому те, що дала Шарлоті «покла мандрівників у часі» (уроки фехтування, історії, етикету, безлімітна картка та інші подарунки), перешло одразу Гвендалін разом із напарником Гедеоном завдяки, знову ж таки, особливим здібностям. Потім удвох фільмовою головногероїня неодноразово наражала себе на небезпеку й пророцтво, яке почула під час мандрівки в минуле, поступово збувалося. У підсумку — хепіенд; Гвендалін та Гедеон закохались одне в одного, а на шкільному балу стали його королевою та королем.

Акторський склад — маловідомий, адже ні в яких інших стрічках, крім «Таймлесс», виконавці не знімалися. Водночас власне гра на високому рівні. І зовнішність у них приємна, що однозначно позитивно впливає на фільм. Проте лінії Марії Еріх виглядали не природно, і це дуже впадало в очі. Музичний супровід — ідеально підібраний. Якість фільму та зйомка — також високого рівня. Витримані контрасти та світлотчужливість. Спецфекти вражають. Попри стандартний сюжет, кінострічка чимось зачаровує. Кількість позитивних відгуків більша ніж негативних.

Усе б нічого, якби неточності не псували сюжету. Хіба в Середньовіччя не вважалося аморальним підіймати руку на жінку? Чому, коли людина лежить на вулиці не-притомною, інші проходять повз, ніби нічого не бачать? В Англії це звична справа? Чому, коли дівчина падає з чотириповерхової будівлі на спину, розбиваючи голову й зам'єрзаючи, у підсумку залишається живою та неушкодженою? Як Гвендалін одразу не здогадалася, що розмовляє з привидом, коли подруга їй чітко сказала: нікого навпроти неї не бачить? Невже не логічно б домовитися з привидом поговорити в іншому місці, де не таклюдно? І навіть змінювати хронологію сюжету або додавати того, чого взагалі не було? Чому перша сцена в екранізації — «День народження Шарлоти» замість «Гвен у ідальні»? Гвендалін у романі зіпсувала блиску картопляним пюре з підливою, а у фільмі — узагалі квасолею. Чому не зняли сцену, де Гвендалін допомагає Шарлоті дійти додому через те, що в неї почалося запаморочення? Сюжет змінювали, як тільки могли.

На жаль, режисерів Феліксу Фуксшайнеру не вдалося передати всієї атмосфери, яку створила Керстин Гір. Фільм не розрахований на старшу аудиторію, а підлітки зможе зацікавити. Більше ніж один раз його не потрібно дивитися, оскільки глядач швидко втрачає цікавість. Але в будь-якому випадку стрічку варто переглянути, адже вона вчить: не потрібно засуджувати інших. Ніхто не знає, що за подарунком може підкинути доля. А ще — які таланти приховані в кожному з нас...

Антоніна ЗЕЛЕНЕЦЬКА,
студентка відділення журналістики.

В ОЧІКУВАННІ

Наш виш розпочав підготовку до Міжнародного дня студентського спорту (20 вересня), запровадженого рішенням Генеральної конференції ЮНЕСКО в 2015 році.

У державі за організацію заходу відповідальний Комітет із фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України спільно зі Спортивною студентською спілкою. Безпосередньо втілення задуму в Закарпатській області опікується керівник крайового відділення вищевказаного комітету Іван Рилак. Головою ж регіонального підрозділу Спортивної студентської спілки в Закарпатській області є ректор УжНУ Володимир Смоланка, тому наш університет завжди активно долучається до таких заходів.

У 2017 році молодь вітчизняних ВНЗ уперше відзначила Міжнародний день студентського спорту. Долучилися й представники нашого вишу: понад 50 першокурсників факультету здоров'я та фізичного виховання підготували флешмоб-відтискання на площі Народній, про що «Погляд» свого часу розповідав. Цьогоріч в альма-матер пла-

нують іще масштабнішу програму, до якої залучать представників різних підрозділів. У рамках свята передбачено проведення фізкультурно-оздоровчих заходів та спортивних змагань, флешмобів (до прикладу, підтягування на перекладині, згинання та розгинання рук в упорі лежачи). Можлива організація конкурсів та дискусійних семінарів на спортивну тематику. Також будуть відзначені студенти, які беруть активну участь у спортивному житті нашого вишу. Остаточну програму узгодять з усіма факультетами та затвердить ректор (орієнтовно до 10 вересня).

Про важливість запланованої події «Погляду» розповів завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання альма-матер Валерій Товт: «Мета відзначення Міжнародного дня студентського спорту — сприяння розвитку фізичної культури і спорту в УжНУ, насамперед серед студентської молоді, а також провадження оздоровчої, спортивної, культурної, просвітницької діяльності, реалізація фізкультурно-спортивних вишівських та державних програм. Досвід показує: відповідні заходи сприяють залученню більшої кількості здобувачів фаху до занять спортом та

створюють умови для популяризації здорового способу життя».

До речі, 20 вересня стартує також XIV літня Універсіада України 2018/2019 рр., у програмі якої —

16 видів спорту. За словами Валерія Адальбертовича, вочевидь, і в Ужгородському національному університеті в цей час розпочнуть традиційну студентську спартакіа-

ду, що стане першим етапом підготовки спортсменів альма-матер до всеукраїнської універсіади.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

Фото: офіційний сайт УжНУ

СЛОВО ВИПУСКНИКІВ

Громадські кореспонденти «Погляду» дізнавалися про те, як склалися професійні долі в студентів, котрі свого часу навчалися на відділенні журналістики альма-матер.

Евеліна ГУРНИЦЬКА:

«Для мене така робота стала справжнім викликом, але його прийняла!»

української ІА «Українські Новини», західноукраїнської ІА «Вголос». Друкувалася в журналі «Кореспондент», у виданні української діаспори в Чикаго «Тиждень і люди». Писала й на сайті ProZak.info, Varosh, із яким продовжує співпрацю. Нині є авторкою матеріалів на сайті «Факти ICTV», а також друкувалася в єдиному журналі про Закарпаття «Унікум».

Е.Гурницька зазначає: «Сьогодні моя медійна ніша — travel-журналістика, освітня тематика, історія про людей, важливі соціальні ініціативи й креативний бізнес, а також «кавова» журналістика. Окремий напрямок — іміджевий — пишу тексти для брендів. Їх близько 100 назбиралося. Займаюся просуванням івентів у соцмережах.

Окремо співпрацюю з приватними замовниками щодо текстів, корпоративних блогів, медійного супроводу, PR та SMM».

Цікавий досвід — участь у зйомках фільму для польського продакшену про Україну. «Я мала бути фіксером і перекладачем із польської на українську й навпаки. Виявилось, що проект готують для англійських каналів, тож ведучий — американець. Довелося перекладати також з англійської на українську й навпаки. Це були 8 днів зйомок на Франківщині та Львівщині. Для мене така робота стала справжнім викликом, але його прийняла! І нова ситуація змінила мене», — додає співрозмовниця.

Марія ШЕЛЕЛЬО,
студентка відділення журналістики.

Олексій УМАНСЬКИЙ:

«Щоб стати хорошим журналістом, потрібно любити свою роботу»

Олексій УМАНСЬКИЙ (2007 рік випуску). Журналіст, який розкрив себе в електронних ЗМІ. Головним досягненням у медіафері вважає створення власного засобу масової інформації — інтернет-радіо.

Коли навчався на відділенні

журналістики, паралельно займався різними підробітками — заряджав ігрові автомати, продавав каву, працював на рекламних акціях промоутером. Із першого курсу мав практику на радіо «Закарпаття-ФМ» та в обласній телерадіокомпанії. Уважає, що навчання дало «щонайменше знання української мови, якою до університету не володів абсолютно, адже значною мірою навчався в Росії. Також здобув теоретичні знання, їх зміг підкріпити на практиці відповідними навичками». Не може виокремити якусь одну працю. У цілому ж свій журналістський досвід виявив у власних документальних роботах «Небо, гори і кіно» та у фільмі «КІНО». У цих творчих проєктах досліджував локації на Закарпатті, де знімали фільми. Переконали: «Щоб стати хорошим журналістом, потрібно любити свою роботу. Інакше не вийде хороший матеріал. Люди відчувують усе на інтуїтивному рівні, їх не ввести в оману!»

Петер БУДАЙ,
студент відділення журналістики.

Мар'яна УЛИГАНЕЦЬ:

«...журналіст — як кондитер...»

Мар'яна УЛИГАНЕЦЬ (2009 рік випуску) — головний сценарист проекту «Один за всіх» (телеканал СТБ). Раніше обіймала посаду журналіста, редактора, шеф-редактора.

«Шлях від журналіста до головного сценариста (заступника керівника проекту) тривав 5 років. Хоч за плечима був чималий досвід роботи на обласному телебаченні, на центральному телеканалі довелося розпочинати все із самого початку. Думаю, головне завдання викладачів — розкрити природні здібності студента. Я вдячна своїм наставникам за те, що «розбудили» мій творчий потенціал та не похитнули віру в себе. Пригадую, на другому курсі стала працювати ведучою ранкової програми. Після першого ефіру їхала до університету та найбільше боялася критики авторитетних для мене людей — викладачів. Натомість мала цілковиту підтримку, схвалення, віру. Наші наставники розуміли, що журналіст — як кондитер, повинен відчувати свої знання на практиці, адже без спроб «смачний пиріг» не вийде», — каже Мар'яна.

Крім того, додає: «Я вдячна за високий рівень знань. Свідченням цього стала перемога на всеукраїнській олімпіаді з журналістики, яку ми привезли з Києва в 2007 році. Тоді вперше зрозуміла, що, навчаючись в Ужгороді, можу бути конкурентоспроможною на за-

гальноукраїнському ринку. Сьогодні сама щотижня проводжу співбесіди з кандидатами на посади журналіста чи редактора проекту. Насамперед звертаю увагу на бажання вчитися в будь-якому віці, наполегливість, людяність та азарт до роботи. Хороший журналіст — той, який навіть після третього «ні» не опустить рук, а шукатиме інших варіантів підготувати якісний матеріал; який у роботі замінив для себе слово «проблема» на «пригода»; який уміє знаходити спільну мову з різними людьми. Найголовніше — особистість, котра розуміє силу інструменту, що в її руках, адже «словом» можна зібрати кошти для хворого, зупинити продаж дітей через Інтернет, зняти з посади директора інтернату, який знущується над підопіченими... Удалими вважаю тільки ті праці, що на краще змінили життя хоч би однієї людини. Пригадую випуск програми про паралізованого 18-річного хлопця. Прикутий до ліжка, із відкритими ранами до кісток, покинутий родичами, він у першій розмові чимало жартував і з усмішкою казав: у нього немає ніяких проблем. Мені довелося діяти як хірург — відкрити «душевну рану», щоб урятувати. Зрештою, відвертість парубка оцінили глядачі, удалося зібрати 150 тисяч гривень на лікування, організувати йому безкоштовну реабілітацію в одній із кращих лікарень України, залучити до порятунку сотні волонтерів».

Співрозмовниця згадує ще одне журналістське розслідування, яке викрило схему продажу дітей через

Інтернет: «Вагітні жінки шукали в соціальній мережі покупців для своїх малюків. Ми вийшли на посередників, покупців та майбутніх матерів, котрі вже прийняли для себе рішення віддати новонароджених дітей чужим людям... У результаті разом із психологами та юристами вдалося змінити долю однієї сім'ї: вагітна жінка розірвала угоду з покупцями та посередниками. Тепер вона щаслива мати трирічної донечки».

Колись М.Улиганець хотілося зробити хоч би невеликий внесок у дослідження історії закарпатської телевізійної журналістики. Кілька місяців праці в заповненому приміщенні архіву Закарпатської обласної державної телерадіокомпанії дозволили написати статті «Жанрова еволюція програм державного радіомовлення Закарпаття (1945 — 1995 рр.)» і «Тематичне наповнення передач Закарпатської обласної телерадіокомпанії як індикатор суспільно-політичних умов».

Богдан ЗІЛІНЕЦЬ,
студент відділення журналістики.

Тетяна ЛІТЕРАТІ:

«...я знайшла тему, у якій працюю, відпочиваючи»

Тетяна ЛІТЕРАТІ (2005 рік випуску) — заслужений журналіст України (2017), працювала в газетах «Ужгород», «Старий замок «Паланок», на сайті «Про Захід».

Переконала: відділення журналістики дало базові знання. Водночас це — професія, у якій важлива практика, і лише останньою ти сам себе формувеш як медійного працівника. Щоб стати хорошим журналістом, уважає Т.Літераті, потрібно вміти слухати, і з того, що чуєш, відбирати головне та цікаве. Грамотність важлива однозначно, самокритика — також.

Крім того, співрозмовниця додала: «Три роки тому ми створили для сайту «Про Захід» проєкт «Втрачений Ужгород». Для мене він став дуже важливим, бо нарешті я знайшла тему, у якій працюю, відпочиваючи. Історія обласного центру Закарпаття — багата й описана публіцистами, дослідниками загалом. Тому поставила собі за мету розповісти читачам про минуле міста з незвичного ракурсу, настільки цікаво, аби відчули справжній дух

Ужгорода. Кожна стаття — одна життєва історія, як правило, сповнена неймовірних подій першої половини ХХ століття. Саме за цей проєкт отримала звання заслуженого журналіста. Відрадно, що кожна публікація набирає по кілька тисяч переглядів в Інтернеті з коментарями зі всього світу й тому по-своєму для мене знакова».

Богдан ЗІЛІНЕЦЬ,
студент відділення журналістики.

ОПИТУВАННЯ

Операція «П...»,

або «Дебютні»
першOVERесневі
емоції

Університетське життя сповнене пригод. Чого тут тільки може не трапитися?! Утім, усе починається зі старту. У нашому випадку — із Першого вересня. Тож спробуємо дізнатися разом, які з Днів знань запам'яталися нинішнім студентам УжНУ найбільше...

Галина РЕЙТІЙ (3 курс, факультет історії та міжнародних відносин) розповідає свою історію: «Пригадую 1 Вересня в альма-матер. Це було 2016 року. Мене хотіли «відправити» для здобуття фаху до нинішнього вже українсько-угорського навчально-наукового інституту. Як з'ясувалося пізніше, приймальна комісія УУННІ ще на початку не туди внесла дані (оскільки я «соціальник» і документи подавала в паперовому вигляді) через моє прізвище, вирішивши, що я етнічна угорка. Однак проблемою вирішили дуже швидко, тож опановую фах, про який мріяла».

Як легко здаватися своєю серед чужих, знає **Олександра КОСТЬО** (2 курс, філологічний факультет). Знайома ситуація для багатьох першокурсників, коли в голові «прокручується» лише одне, здається, найскладніше запитання: «Куди йти?» «Пригадую: тривалий час не знала, хто мої одногрупники. Довго блукала коридорами разом з усіма філологами, бо там була моя колишня однокласниця», — каже дівчина.

Ну а **Ніна ТУРЯНИЦЯ** (3 курс, факультет суспільних наук) більше згадує Дні знань, що передували університетським будням. «Так сталося, що найпам'ятнішим було моє «дебютне» Перше вересня в житті. Пригадую той великий букет, більший за мене, і жовте плаття з пташкою (уже тоді пташки асоціювалися з легкістю й польотом, адже школа й стала першою сходинкою до самостійності та самореалізації). Тепер, навчаючись в університеті, часто пригадую ту дитячу атмосферу, і вона надихає здобувати знання».

Тетяна ЛЕСЮК, студентка відділення журналістики.

ДОЗВІЛЛЯ

За здоров'ям – на коня!

Фото з особистого архіву Миколи МАТЬОВКИ

Студенти УжНУ ознайомилися з азами осідлання коней та катання на них. Крім того, збагатилися інформацією про рідний край.

Мова про одноденний похід у гори з відвідуванням фермерського полонинського господарства, розташованого в мальовничій місцевості урочища Прелуки. Тут розводять породи гуцульських коней та доглядають за тваринами.

Організаторами походу в гори виступили голова Студентського наукового товариства УжНУ Микола Матьовка та керівниця СНТ біофаку Надія Микулець. «Експедицію» організували для всіх охочих, тож у поїздки взяли участь юнаки й дівчата медичного, фізичного та біологічного підрозділів. Усі лишилися задоволені.

Тим паче, що більшість студентів, які вирушили в похід, уперше сіли на коня, але це не завадило їм після інструктажу відчувати себе впевнено та комфортно, сидячи

верхи. Та найголовніше: мандрівка подарувала вдосталь позитивних і незабутніх емоцій!

Маріанна ЛЕПАЙ, студентка відділення журналістики.

СИРА РЕЧОВИНА

У рукописі одного математика був запис: 5^2^3 .

Тобто вищевказане потрібно розуміти як: п'ять у четвертому степені ($5 \times 5 \times 5$), помножене на

Задача: помилка в тексті

два в третьому степені ($2 \times 2 \times 2$). Коли рукопис здали до друку, верстальник не зрозумів поданий вище вираз і набрав так: 5423 . Але: $5^2^3 = 5 \times 5 \times 5 \times 2 \times 2 \times 2 = 5000$, а не 5423 . Вийшла груба помилка! Утім, є приклад, досить схожий

на цей (із чотирьох цифр, дві з яких так само записані в степені), коли вищезгаданий недогляд на результаті не відображається! Спробуйте відшукати відповідь!
Джерело:
«5 хвилин на міркування».

КОНКУРС

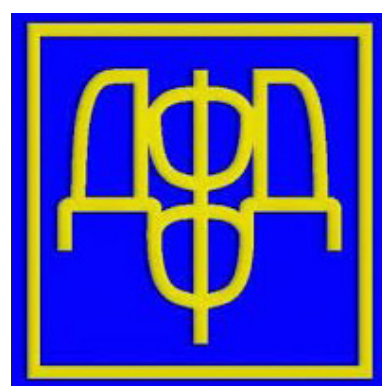
Державний фонд фундаментальних досліджень (ДФФД) оголошує конкурс Ф-84

на гранти Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень у 2019 році

На конкурс подаються проекти з фундаментальних та прикладних наукових досліджень, здатні зробити істотний внесок у розширення й поглиблення наукових знань, вирізняються новизною в постановці й методах здійснення досліджень і мають вагомий науковий й практичний значущість. При розгляді проектів оцінюються:

- актуальність тематики;
- оригінальність наукової ідеї;
- наукова новизна та практична значущість очікуваних результатів;
- наукова кваліфікація вченого;
- забезпеченість необхідною матеріально-технічною базою.

Запити приймаються до 20 вересня 2018 року. Докладна інформація про конкурс за покликанням:

http://www.dffd.gov.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=298:derzhavnyi-fond-fundamentalnykh-doslidzhen-oholoshuie-konkurs-f-84-nahranty-prezydenta-ukrainy-doktoram-nauk-dlia-zdiisnenni-a-naukovykh-doslidzhen-u-2019-rotsi&Itemid=508&lang=ua

НА ЗАМІТКУ

О котрій годині варто лягати спати

Час підйому:	Краще лягти спати:
6:00	20:45, 22:15
6:15	21:00, 22:30
6:30	21:15, 22:45
6:45	21:30, 23:00
7:00	21:45, 23:15
7:15	22:00, 23:30
7:30	22:15, 23:45
7:45	22:30, 00:00
8:00	22:45, 00:15
8:15	23:00, 00:30
8:30	23:15, 00:45
8:45	23:30, 01:00
9:00	23:45, 01:45

ПОГЛЯД
Кращим матеріалом

«Погляду» в № 7 (212) визнано: «Студенти альма-матер — без кордонів» Ольги БРАЙЛЯН. Найрейтинговішою за кількістю переглядів у «Фейсбуку» стала публікація Мирослави ГАРАЗДІЙ: «Перша зустріч з... охоронцем культури». Вітаємо авторок!

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!
Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням <http://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues>. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці «Погляду» в соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/uzhnu.poglyad>.

Анекдоти

— Каву будеш?
— Буду!
— Заодно й мені зроби!

Вересень телефонує грудню:
— Зможеш вийти замість мене на роботу?
— Без питань, ти ж замість мене виходив...

МОВНЕ
ІНШОМОВНІ СЛОВА В НАРОДНОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Акаунт — обліковка (облікової запис).
Баг — хуба, гандж, вада, помилка, збій, неточність.
Вау — ого.
Віп-зона — панський кут.
Гаджет — пристрій.
Гендмейд — рукотвор, саморобка.
Ескалатор — сходохід.
Логін — прізвишко, псевдо.
Оренда — винайм.
Пазли — складанка.
Пароль — ключ.
Руфер — дахолаз.
Селфі — самчик, самознімка, самосвітлик.
Таблоїд — жовтопис.
Уніформа — однострій.
Юзер — користувач.
Шлагбаум — аговдрюк, шляхоспин, перепин, зупиняр.
Шопінг — закупи.
Джерело: kray.ck.ua і «Фейсбук».

ПОГЛЯД
Орган вченої ради Ужгородського національного університету.
Замовлення № 1071.
Ціна — безкоштовно.
Виходить щомісяця.
Номер підписано до друку: 28.08.18.
Засновник і видавець — Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород, вул. Підгірна, 46.
Номер надруковано у видавництві «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28.
Тел.: (352) 52-27-37, 0673501794.
Наклад 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк.
Адреса редакції: 88016 м. Ужгород, вул. Університетська, 14.
Поштова скринька: poglyad@uzhnu.edu.ua
Тел.: 0678808571.
Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.
Головний редактор: В.Ю.ТАРАСЮК.
Верстальник: О.М.БРАЙЛЯН.
Кореспондент: М.Б.ГАРАЗДІЙ.